

IsHeC 2021

Cawangan Melaka

47th INTERNATIONAL ISLAMIC HERITAGE CONFERENCE 2021

e-proceeding

2 Sept 2021

Virtual Conference
Melaka, Malaysia

Organized by:

Academy of Contemporary Islamic Studies
(ACIS), Universiti Teknologi MARA, Melaka,
Malaysia

in Collaboration with:

Research, Industry, Community & Alumni
Networking Division, Universiti Teknologi MARA
Melaka

PROCEEDING
4TH INTERNATIONAL ISLAMIC HERITAGE CONFERENCE
2021 (ISHEC '21)

**“ISLAMIC HERITAGE: STRENGTHENING THE KNOWLEDGE,
EMPOWERING THE ACHIEVEMENT”**

Organized by:

Academy of Contemporary Islamic Studies (ACIS), Universiti Teknologi MARA,
Melaka, Malaysia

in Collaboration with:

Research, Industry, Community & Alumni Networking Division, Universiti
Teknologi MARA Melaka

Copyright Page

e-Proceedings of International Islamic Heritage Conference 2021 (IsHeC '21)
02 September 2021
Academy of Contemporary Islamic Studies (ACIS),
Universiti Teknologi MARA, Melaka, Malaysia

The editorial board would like to express their heartfelt appreciation for the contributions made by the authors, co-authors and all who were involved in the publication of this e-proceedings.

Published by:
Academy of Contemporary Islamic Studies (ACIS)
Universiti Teknologi MARA, Melaka, Malaysia

Published date: 23 August 2021

Copyright © 2021, Academy of Contemporary Islamic Studies (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Melaka Branch
e-ISBN: 978-967-2846-07-9

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, copied, stored, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, digital scanning, or other electronic or mechanical methods without prior written permission from the publisher.

The views, opinions, and technical recommendations expressed by the contributor and authors are entirely their own and do not necessarily reflect the views of the editors, the publisher and the university.

**INTERNATIONAL ISLAMIC HERITAGE CONFERENCE 2021
EDITORIAL BOARD**

Patron

Y. Bhg. Prof. Dr Abd Halim Mohd Noor

Advisor 1

Prof. Ts Dr Shafinar Ismail

Advisor II

Prof. Madya Dr S Salahudin Suyurno

Chairman

Dr Mohd Zaid Mustafar

Deputy Chairman

Mr Mohd Khairul Nizam Mohd Aziz

Chief of Publication

Dr Khairul Azhar Meerangani

Dr Izzah Nur Aida Zur Raffar

Dr Asma Wardah Surtahman

Editors

Dr Khairul Azhar Meerangani

Dr Mohammad Fahmi Abdul Hamid

Mr Abdul Qayuum Abdul Razak

SEMAKAN ARAH KIBLAT MASJID-MASJID WARISAN: KAJIAN DI NEGERI MELAKA

¹Mohd Razlan Ahmad, ²Radzuan Nordin & ³Nor Nazmi Razali

¹Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA (UiTM),
40450 Shah Alam, Selangor, Malaysia

²Institut Pengurusan Teknologi dan Kemanusiaan (IPTK), Universiti Teknikal Malaysia
Melaka (UTeM), 76109 Durian Tunggal Melaka

³Bahagian Falak Syarie, Jabatan Mufti Negeri Melaka, Aras 2 & 3 Pusat Islam Melaka, Bukit
Palah, 75150 Melaka

ABSTRAK

Penentuan arah kiblat yang bagi negara-negara yang jauh daripada Masjidil Haram di Mekah seperti Malaysia memerlukan ilmu dan kemahiran yang khusus terutama dalam bidang ilmu falak. Ini kerana arah kiblat merupakan salah satu elemen yang amat penting dalam kesempurnaan ibadah bagi umat Islam khususnya ibadah solat. Kedatangan Islam di Tanah Melayu khususnya di Melaka pada suatu ketika dahulu telah mempengaruhi pembinaan masjid-masjid sebagai wadah kesatuan umat Islam sebagai pusat penyebaran ilmu. Justeru, kajian ini bertujuan untuk mengkaji arah kiblat masjid-masjid yang berusia melebihi 50 tahun dan masih digunakan sehingga hari ini yang dikenali sebagai masjid warisan. Di samping itu, kajian ini ingin memastikan isu mengenai status arah kiblat masjid warisan dapat diselesaikan dengan kaedah semakan dan pengukuran semula yang terkini. Ini kerana kajian yang dilaksanakan oleh pihak Jabatan Mufti Melaka dengan kerjasama Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) telah mendapati bahawa arah kiblat masjid-masjid warisan ini tidak menepati arah kiblat sebenar yang telah ditetapkan di Malaysia bagi negeri Melaka iaitu pada azimut 292° . Metodologi kajian berasaskan analisa dokumen dan kajian lapangan telah dijalankan di 55 buah masjid warisan yang berusia antara 50 tahun hingga 293 tahun di seluruh Melaka. Hasil daripada kajian ini telah mendapati terdapat perselisihan azimut kiblat lama pada masjid warisan tersebut dengan nilai azimut kiblat semasa di antara $00^{\circ} 00' 11''$ hingga $17^{\circ} 28' 12''$. Kajian ini diharap dapat memelihara masjid warisan sebagai sebuah pusat penyebaran ilmu dan tempat yang menepati kehendak maqasid syariah dari dahulu sehingga kini.

Kata kunci: masjid warisan, arah kiblat, ilmu falak, astronomi Islam, astrofiqh